

Polecenia podsumowujące

1. Scharakteryzuj sytuację ludności polskiej zamieszkującej tereny wcielone do III Rzeszy.
2. Omów politykę niemiecką wobec polskich elit politycznych, kulturalnych i społecznych w Generalnym Gubernatorstwie.
3. Przedstaw stosunek Niemców do Kościołów chrześcijańskich działających na ziemiach polskich pod okupacją.

◆ Polityka Niemców na ziemiach polskich wcielonych do Rzeszy

Pomorze Gdańskie, Wielkopolska, Górny Śląsk, Suwalszczyzna oraz część województw krakowskiego i łódzkiego włączone do III Rzeszy. Realizacja Generalnego Planu Wschodniego na ziemiach wcielonych. Masowa eksterminacja polskich elit, m.in. w lasach w okolicach Piaśnicy na Kaszubach. Wywózki ludności polskiej. Zmiana polskich nazw miejscowości i ulic na niemieckie. Brak możliwości kształcenia w języku polskim jednym z elementów polityki germanizacyjnej. Wprowadzenie folkslisty, czyli niemieckiej listy narodowej. Prześladowanie Kościoła katolickiego.

◆ Polityka Niemców w Generalnym Gubernatorstwie

Utworzenie przez Niemców Generalnego Gubernatorstwa ze stolicą w Krakowie. Na czele gubernator Hans Frank. Status terenów GG – ziemie okupowane, niemiecka administracja oraz niemiecki jako język urzędowy. GG niemiecką kolonią mającą zapewnić tanią siłę roboczą (wysyłki na roboty przymusowe) i dostawy surowców naturalnych.

◆ Sytuacja ludności polskiej w Generalnym Gubernatorstwie

Likwidacja polskich elit politycznych i intelektualnych, m.in. w ramach akcji AB. Niszczenie przez Niemców polskiego dziedzictwa kulturowego i tożsamości narodowej Polaków oraz wywóz dóbr kultury w głąb Rzeszy. Trudna sytuacja ludności polskiej: złe warunki bytowe (system kartkowy, czarny rynek), roboty przymusowe w Rzeszy, ciągłe zagrożenie życia (łapanki, wysiedlenia, odpowiedzialność zbiorowa, obozy koncentracyjne). Główne niemieckie obozy koncentracyjne na okupowanych ziemiach polskich: Auschwitz, Majdanek, Stutthof. Prowadzenie polityki zniemczenia polskich dzieci, m.in. z pacyfikowanej Zamojszczyzny. Prześladowania Kościołów katolickiego i ewangelickiego, m.in. zamordowanie księdza Maksymiliana Marii Kolbego oraz pastora Juliusza Burschego.

◆ Polityka Niemców w stosunku do mniejszości

Żydzi najgorzej traktowaną grupą narodowościową, poddani zagładzie. Ukraińcy uznani początkowo za ludność sprzyjającą Rzeszy. Podsyćanie przez Niemców antagonizmów polsko-ukraińskich. Nieudana próba stworzenia przez Niemców narodu góralskiego – Goralenvolk.

Polecane publikacje

- A. Chwalba, *Okupacyjny Kraków w latach 1939–1945*, Kraków: Wyd. Literackie, 2011.
- S. Lehnstaedt, *Życie codzienne okupanta. Warszawa i Mińsk w czasie II wojny światowej*, tłum. R. Turczyn i in., Warszawa: WN PWN, 2017.
- T. Snyder, *Skruawione ziemie. Europa między Hitlerem a Stalinem*, przekł. B. Pietrzyk, Kraków: Znak Horyzont, 2018.

